

POSLANECKÁ SNĚMOVNA
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

NELÉKAŘSKÉ ZDRAVOTNICKÉ PROFESE V ČESKÉ REPUBLICE

NELÉKAŘSKÉ ZDRAVOTNICKÉ PROFESE V ČESKÉ REPUBLICE

- **MÁME DOSTATEK PERSONÁLU?**
- **CO OD NĚJ OČEKÁVÁME?**
- **JAK JE NASTAVEN SYSTÉM VZDĚLÁVÁNÍ?**
- **BUDOUCNOST ANEB NOVELA ZÁKONA č. 96/2004 Sb.**

MÁME DOSTATEK NELÉKAŘSKÉHO PERSONÁLU? NEMÁME!

- 10. prosince 2014 13:49, iDNES

Ve středočeských nemocnicích chybí lékařský personál. Omezují péči

Středočeským nemocnicím chybějí desítky doktorů a sester. Celkově k ideálnímu stavu chybí třetina personálu. Někde už situace dospěla tak daleko, že bylo třeba omezit provoz oddělení. Sestry i doktoři mnohdy odcházejí do zahraničí nebo do domácí péče. Situaci nemocnicím komplikují i omezené přesčasy.

- 24. dubna 2015 20:00, iDNES

Nemocnice v metropoli sužuje v poslední době otázka, kdo se postará o pacienty

Mají totiž nedostatek zdravotních sester, což ohrožuje úroveň zdravotní péče. Lékaři se proto bojí, že nemocnice budou muset rušit lůžka, ale i celá oddělení.

KOLIK SESTER NEMOCNICÍM CHYBÍ A V JAKÝCH OBORECH - PRAHA

- **Nemocnice Na Homolce** - 11 sester
chirurgie, kardiochirurgie, kardiologie, neurochirurgie
- **Fakultní nemocnice v Motole** - 60 sester
interna, neurologie, anesteziologie
- **Vinohradská nemocnice** - 40 sester
intenzivní péče, anesteziologie, pediatrie, sestry bez specializace
- **Nemocnice Na Bulovce** - 20 sester
interna, chirurgie, ORL, infekční
- **Všeobecná fakultní nemocnice** - 67 sester
anesteziologie, interna, onkologie, pediatrie
- **Nemocnice Na Františku** - 15 sester
intenzivní péče, chirurgie
- **Ústřední vojenská nemocnice** - 30 sester
interna, chirurgie

Zdroj: [24. dubna 2015 20:00, iDNES](#)

PROČ?

- příliš náročné, odpovědné a **nedostatečně ohodnocené povolání**
- nezajímavá pracovní perspektiva
- nízká atraktivita práce
- poslední změna vzdělávacího systému ➡ zdravotní sestry musí mít podle pravidel Evropské unie minimálně vyšší odbornou školu ➡ zájemců o obor je tak méně a ti, kteří školu vystudují, často nezůstanou standardního lůžka

PROČ?

Citace:

„Co dodat...legislativa je legislativa, ale kdo bude pracovat za pár let, vlastně možná už měsíců...těžko říct...všichni budeme studovat vysoké školy a budeme poslouchat, jak jsme připraveni na vedoucí místa, ale kdo bude u pacienta, když to bude potřebovat, to ví snad jen naši zákonodárci...ale nějak to pořád jde, že jo...proč nebýt v práci 200 hodin měsíčně, práce zdravotní sestry je přece poslání, nemá právo na osobní život...nebo je to jinak?“ (XY sestra)

CO OD NĚJ OČEKÁVÁME?

Citace:

„Podívá se někdo na stav zdravotnického personálu opravdu z blízka? Myslíte si, že jedna sestra zvládne: ošetrovatelskou péči v praxi / krmení, mytí, pacientů/, vynášení podložních mís, doprovod na WC apod., odbornou péči / příprava na operace, oš.pacienta po operaci, zajišťování různých vyšetření, podávání léků, plnění lékařských ordinací + suplování za lékaře!/? Když se potom takové sestřičce ještě sešoupne pacient a má zástavu, je na to úplně sama, nemůže si zavolat ani pomoc, např.sestry z druhého oddělení a musí požádat o pomoc již schopnějšího pacienta? - to je prosím z praxe! Kde to jsme! Sestry slouží dvanáctihodinové služby, téměř bez odpočinku, zákoník práce se porušuje ve všech pádech a nikdo nic! Kde jsou všechny kontrolní orgány, akreditační komise? Pokud nebude dostatek personálu, je veškeré studium naprosto zbytečné, sestra nemá vůbec šanci cokoliv jiného dělat, prostě se nemůže rozkrájet. Prosím, aby se už přestaly řešit různé žabomyší problémky a začal se řešit opravdu velký problém nedostatku zdravotních sestřiček.“ (XY sestra)

JAK JE NASTAVEN SYSTÉM VZDĚLÁVÁNÍ? CO SE STALO ZA 10 LET?

POZITIVA?

- ❑ Upravil jasné podmínky vzdělávání a výkonu profese zdrav. povolání
- ❑ Posun vzdělávání na terciální úroveň – vedlo zároveň k rozvoji oboru ošetrovatelství jako vědy a k rozvoji dalších oborů
- ❑ Aktivizoval zdra. prac k celoživotnímu vzdělávání – povinnost nutná k registraci – kontrola státem, nové poznatky
- ❑ Možnost uznání vzdělání v EU – možnost práce v zahraničí
- ❑ Zavedením registrace - garance odborné způsobilosti a celoživotního vzdělávání – veřejná kontrola – vede k zlepšení kvality a bezpečí poskytované péče, máme data a přehled o povoláních, zvýšení prestiže povolání
- ❑ Rozšířil možnosti celoživotního vzdělávání i pro jiné subjekty než jen 2 instituty – jasné podmínky udělení akreditace, ale zároveň je problémem různá kvalita úrovně vzdělávání
- ❑ Požadavek na vzdělání managementu – bylo zrušeno v roce 2008

NEGATIVA?

- ❑ Zavedení a následně sporné uplatnění asistentských povolání v praxi (zdravotnický asistent, laboratorní asistent, nutriční asistent, asistent zubního technika)
- ❑ Nejasná definice pojmu odborný dohled a zajištění jeho realizace v praxi
- ❑ Dvojkoľejnost vzdělávání u některých povolání (Bc. a VOŠ) – stejné kompetence, rozdílnost ve financování, studují 2x až 3x stejný obor,
- ❑ Prováděcí předpis nerozlišuje kompetence dle stupně vzdělání (SZŠ, VOŠ, Bc., Mgr.)
- ❑ Problém s dosažením registrace po zavedení nové povinnosti specializačního vzdělávání u fyzioterapeuta a radiologického asistenta - neexistují přechodná ustanovení
- ❑ Registrace – tzn. výkon povolání bez odborného dohledu je umožněna i absolventům (bez praxe) do 18 měs. po ukončení školy, registrace možná až po 3 letech praxe, pokud má jen SZŠ

JAK JE NASTAVEN SYSTÉM VZDĚLÁVÁNÍ? CO SE STALO ZA 10 LET?

POZITIVA?

NEGATIVA?

- ☐ Nárůst administrativy i finanční zátěže pro úřad i žadatele, dodržení správního řádu
- ☐ Neřeší adaptaci absolventů v zaměstnání
- ☐ Získání specializací u některých povolání – není vázáno na předchozí praxi a výkon povolání
- ☐ Zrušení odborné způsobilosti dětské sestry v roce 1991 (poslední absolventky v roce 1995 (nyní je specialistka až po vzdělání VS)
- ☐ „celoživotní vzdělávání“ + - „honba za kredity“ – povinnost - problémy finanční – ale zaměstnavatelé nehradí, neuvolňují z práce, někdy neúčelné
- ☐ Nejasný výklad a pochopení pro praxi

NÁVRH ZÁKONA, KTERÝ MÁ NAHRADIT ZÁKON Č. 96/2004 Sb., O NELÉKAŘSKÝCH ZDRAVOTNICKÝCH POVOLÁNÍCH

Ministerstvo zdravotnictví připravuje nový zákon, který by měl například:

- **zrušit odborný dohled na pracovištích** - některou práci sester dnes totiž mohou zastávat zdravotničtí asistenti, ale musí být pod dohledem zdravotní sestry
- **řešit otázku rozsahu potřebného vzdělávání sester** - zmírnění podmínek, aby mohly sestry rychleji a naplno pracovat v praxi
- **umožnit zaměstnavatelům, aby sami rozhodli**, jak se sestra osvědčuje

**Zákon má ministerstvo předložit Vládě ČR do konce listopadu 2015.
Účinný by tak mohl být v lednu 2017.**

OTÁZKY K DISKUZI

- Radikální změna vzdělávání všeobecných sester v ČR?
- Kolik potřebujeme sester vysokoškolaček?
- Ponechat počet stávající VOŠ i VŠ?
- Pokud ANO – je vhodná prostupnost VOŠ a VŠ?
- Změnit název oboru zdravotnický asistent (ZA) zpět na zdravotní sestru?
- Zrušit odborný dohled, stanovit adaptační období (nástupní praxe) a nechat v kompetenci zaměstnavatelů?
- Zachovat veškeré kompetence ZA podle vyhlášky 55/2011 Sb., (nadále zachovat odběr venózní krve, aplikace injekcí s.c. a i.m., asistence u i.v. injekcí a transfuzí) ?
- Změna úhradové vyhlášky?
- Na co máme už nyní odpověď = nutnost kompetencí podle stupně vzdělání – adekvátní ohodnocení?

LZE VRÁTIT STUDIUM SESTER NA STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÉ ŠKOLY?

Spíše ne, ale šlo by, kdybychom:

- Změníme školský zákon z hlediska délky základního vzdělání a počtu vyučovacích hodin týdně.
- Nebudeme se řídit předpisy EU (stejně jako např. v Německu), musíme ale počítat s tím, že uznání vzdělání české sestry v zahraničí bude problém.
- Budeme věřit, že po absolvování střední školy půjdou sestry do praxe, ale po SZŠ rozšíříme kompetence a nastavíme adaptační proces.
- Ponecháme VOŠ i VŠ i nadále, ale bude jich nadále potřeba tolik?

Děkuji Vám za pozornost

pastuchovaj@psp.cz

